

Резервний фонд створюється для відшкодування шкоди, заподіяної надзвичайними ситуаціями, та/або для компенсації можливих втрат (збитків) сільськогосподарського кооперативу. Резервний фонд формується за рахунок відрахувань від фінансового результату (прибутку), що залишається після сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, передбачених законом, сільськогосподарського кооперативу та за рахунок інших не заборонених законом надходжень. Розмір щорічних відрахувань до резервного фонду визначається статутом сільськогосподарського кооперативу.

Чіткий перелік фондів, які необхідно створювати сільськогосподарському кооперативу, вимагає відповідної методики обліку, що потребує проведення подальших досліджень.

Література.

1. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 21.07.2020 р. № 819-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text> (дата звернення 10.04.2021).

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

***КОРНІЄЦЬКИЙ О.В., ДОКТОР ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Формування ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств базується на певних принципах, головними з яких є:

1) соціальна, екологічна та економічно-обґрунтована та структурно-збалансована стійкість у всіх аспектах формування ресурсного потенціалу агробізнесу;

2) системне та економічно-забезпечене розширене відтворення ресурсного потенціалу національного та регіонального агробізнесу шляхом ефективного використання та науково-технічного прогресу;

3) вдосконалення структури потенціалу агропромислового виробничого ресурсу та підвищення його техніко-технологічного рівня та ефективності екологічної безпеки для розробки моделі сталого розвитку для національного сільського господарства;

4) природомісткість, в першу чергу зменшення потужності земель та складності сільськогосподарського виробництва за рахунок впровадження високоефективних систем землеробства, природо- та енергозберігаючих технологій, вилучення низько-ефективних, деградованих земель із сільськогосподарського використання;

5) кількісне збільшення та якісне вдосконалення біологічних та логістичних складових ресурсного потенціалу агробізнесу на основі регіональних характеристик сільського господарства, його спеціалізації, концентрації та вимог екологічної безпеки ресурсів;

6) екологічна безпека;

7) технологічність, надійність, універсальність та комфорт обладнання;

8) ефективність витрат та енергії[2].

Постає необхідність принципів ресурсного потенціалу АПК (рис.1), що дає змогу обрати потрібний та регламентований шлях вдосконалення відтворення потенціалу в агарних галузях та сферах:

Рис. 1. Принципи ресурсного потенціалу АПК

Джерело: розроблено автором

1) принцип насичення виробничих ресурсів, який пов'язаний з категорією концентрації виробництва;

2) принцип заміщення ресурсів або взаємної взаємодоповнюваності і короткострокової взаємодії між ресурсами, що базується на принципі взаємодоповнюваності, а тривала - на принципі взаємозамінності;

3) принцип граничної корисності, суть якого полягає в тому, що дохід від використання додаткових ресурсів повинен перевищувати витрати, пов'язані зі збільшенням ресурсного потенціалу. Принципи ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств також повинні включати і додаткові принципи:

— принцип збалансованості (відповідність кількісним та якісним ознакам пропорційності ресурсів);

— принцип ефективності (максимально можливий ефект може бути досягнутий лише тоді, коли компанія буде забезпечена ресурсами відповідно до вимог сучасних технологій виробництва);

— принцип узгодженості (всі елементи ресурсного потенціалу складають єдину систему, які взаємопов'язані).

Оскільки формування ресурсного потенціалу сільськогосподарського підприємства невіддільне від зовнішніх та внутрішніх умов функціонування компанії, розглядають фактори та ступінь їх визначення процесом та визначити набір компонентів та їх потенційну структуру. Слід зазначити, що фактори, що впливають на формування ресурсного потенціалу компанії, передбачають сукупність аргументів (причин), що визначають особливості розвитку певних економічних процесів на конкретній компанії. Пов'язують цей процес з фінансовою спроможністю підприємств, національною економічною політикою, стратегією, управлінням компаніями, групами інтересів, корпоративною культурою тощо, інші - з ціною, технологією, якістю та організаційними факторами. Таким чином, сукупність факторів, що впливають на формування та подальшу ефективність використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств, на три групи - економічну, організаційну та технологічну.

Економічні фактори включають інвестиційну, податкову, фінансову та кредитну політику в агропромисловому виробництві, а також рівень товарності, підтримку технологічного процесу та співвідношення цін на продукцію та ресурсів, витрачених на її виробництво. До організаційних факторів, належать: власність,

структура управління, система відповідальності та зацікавленості в результатах виробництва; фактори технологічного впливу включають технологію виробництва, кількісне та якісне забезпечення сільськогосподарського підприємства матеріально-технічними засобами, технологічна дисципліна якості та своєчасне виконання робіт. Класифікують також фактори формування ресурсного потенціалу підприємства на об'єктивні та суб'єктивні, а також постійні та тимчасові, а до об'єктивних факторів, на які впливають історичні, генетичні та зовнішні ситуативні передумови, на думку дослідника, належать: природні ресурси; входи; фінансові ресурси; робоча сила; економіко-географічне положення регіону; природні умови; кон'юнктура ринку; розвиток інфраструктури регіону. Суб'єктивними факторами є цілеспрямована діяльність різних структур, суб'єктів господарювання, громадських організацій, державних та муніципальних органів влади. Постійними факторами є такі, як науково-технічний прогрес, територіальна концентрація капіталу, державне регулювання; тимчасові - це ті, що працюють епізодично, тобто соціальні чи інші конфлікти, стихійні лиха, надзвичайні ситуації, що серед інших факторів формування ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств особливе місце для установ, а саме функціональна взаємодія інститутів промислової інфраструктури агробізнесу з сільськогосподарськими виробниками.

Щодо конкретних характеристик ресурсів, слід зазначити, що пов'язує кожен із них із зовнішніми та внутрішніми факторами, що впливають на ефективність будь-якої роботи системи[5]. Таким чином, цілісність, складність, послідовність порядків, взаємозалежність та взаємозамінність елементів, а також їх взаємозв'язки та взаємодія, складають основу для забезпечення внутрішніх факторів системи, а здатність підприємств сприймати елементи наукового прогресу, гнучкість та місткість - для зовнішніх.

Література.

1. Федонін О. С. Потенціал підприємства: його формування та оцінка. Київ: Київський національний економічний університет. – 2004.
2. Зеленська М. О. Підходи до формування та структурування потенціалу підприємства. Економічний вісник Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут», 8. –2011. – с. 219–224.
3. Сухай О. Е. Концептуальні підходи до формування та управління потенціалом підприємства. Науковий вісник Львівського національного технічного університету, –19.9, – 2009. – с. 233–238.

4. Вишнеvsька О. М. Системний підхід до забезпечення сталого розвитку аграрного сектору відповідно до інноваційної бази. Бізнес-навігатор, – 3. – 2011. – с. 15–22.

5. Вишнеvsька О. М. Формування збалансованого ресурсного потенціалу аграрної сфери. Економічні літописи, – 3 (4), – 2011. –с. 48–51.

ПОЗИЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ РИНКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ РЕГІОНАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ

***ОРЕЛ В.М., ДОКТОР ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІАЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

На сьогоднішній день світова фінансово-економічна криза, важко відобразилася на українській аграрній економіці, питання виживання й підвищення діяльності всіх систем набувають вагомого значення для всіх господарюючих суб'єктів. Одним з актуальних напрямків забезпечення оптимізації організацій та трансформації на всіх рівнях управління є розвиток регіональних соціально-економічних систем, що виконують важливу інфраструктурну роль у народному господарстві. Слід зазначити, що в умовах кризи невиправдано високі витрати руху товарів у поєднанні з великим виробництвом нашої країни є стримуючим чинником розвитку національної економіки. Встановлено, що на рівні регіону завершеною формою логістичної організації руху товарів повинна виступати регіональна логістична система товароруку. У сучасних умовах розвитку ринкових відносин, що характеризуються посиленням конкурентної боротьби, логістика є потужним засобом розвитку сфери економічних послуг України, що зв'язана майже з усіма системами АПК.

В першу чергу функціонування національної економіки регіональної влади необхідно орієнтуватися на власні сили, ресурсний потенціал, а не на втручання центру при вирішенні проблем економічної нерівності регіонів. Ті регіони, які зможуть ефективно використовувати потенціал власної території і залучать для цієї мети не тільки внутрішній, але і зовнішній капітал, матимуть сприятливі можливості для соціально-економічного зростання. В іншому випадку власні ресурси території будуть приносити користь іншим, що